

DEPARTAMENT DE SANITAT

PROVES LLIURES

**CFGS HIGIENISTA
BUCODENTAL**

RECEPCIÓ I LOGÍSTICA A LA CLÍNICA DENTAL

Continguts curriculars

1. Organització de les activitats a la unitat o clínica dental:
  - a. Serveis i clíniques per a l'assistència dental.
  - b. Equip de professionals d'una clínica dental.
  - c. Instal·lacions i dependències d'una clínica dental.
  - d. Gestió de residus d'una clínica dental.
  - e. Programació del treball d'una unitat o gabinet.
  - f. Programes de gestió de clínica dental i bases de dades.
2. Aplicació de processos per a la recepció de pacients:
  - a. Processos d'atenció a persones en la recepció de la clínica / servei de salut bucodental.
  - b. Tècniques de comunicació.
  - c. Processos d'atenció de les activitats pròpies de la recepció d'una clínica dental.
  - d. Citació de pacients.
  - e. Facturació de serveis.
  - f. Estratègies de màrqueting relacionades clíniques i serveis de salut bucodental.
3. Gestió de fitxers de pacients:
  - a. Aplicacions informàtiques per al maneig de dades de pacients.
  - b. Gestió de dades de pacients.
  - c. Legislació i normativa vigent.
4. Gestió de la documentació clínica:
  - a. Organització sanitària.
  - b. Documents clínics.
  - c. Història clínica.
  - d. Altres documents sanitaris.
  - e. Documentació corresponent als sistemes de gestió de qualitat propis de clíniques dentals.

- f. Emplenament i tramitació de documents.
- g. Protecció de dades
- 5. Realització de la preparació i posada en marxa d'equips:
  - a. Equipament d'una clínica dental.
  - b. Control de la neteja, desinfecció i esterilització.
  - c. Sistemes de reposició d'instrumental en gabinets.
  - d. Tècniques de manteniment d'equips.
  - e. Riscos laborals i precaucions associats al maneig d'equipament.
- 6. Organització de l'adquisició i emmagatzematge de material i instrumental:
  - a. Instrumental, productes i materials bàsics en una clínica dental.
  - b. Gestió de compres.
  - c. Gestió de magatzems sanitaris.
  - d. Gestió de comandes.
  - e. Riscos laborals i precaucions associats a l'ús i manipulació de productes.
- 7. Aplicació de normes de prevenció de riscos laborals i protecció ambiental:
  - a. Riscos personals i ambientals en clíniques dentals. Identificació de riscos. Factors i situacions de risc.
  - b. Seguretat en clíniques dentals:
  - c. Gestió ambiental. Gestió de residus.

Criteris d'avaluació

- 1. Organitza les activitats de la clínica i unitat de salut bucodental, analitzant la càrrega de treball.
  - a. S'ha organitzat el treball tenint en compte l'assistència prevista, els mitjans, els recursos i les necessitats de l'equip de treball.
  - b. S'han preparat les instal·lacions i els equips per iniciar l'activitat en el servei o clínica dental.
  - c. S'ha introduït correctament la informació pròpia de l'activitat diària en les bases informàtiques segons criteris predefinits.
  - d. S'han elaborat llistats i resums d'activitats clíniques i de gestió del servei o clínica dental.

DEPARTAMENT DE SANITAT

- e. S'han realitzat activitats de finalització com l'apagada d'equips, preparació de la jornada següent o tancat d'instal·lacions.
  - f. S'ha gestionat el tractament i l'eliminació adequada de diferents tipus de residus.
  - g. S'ha valorat l'ordre i la meticulositat en el desenvolupament de la feina.
2. Aplica processos per a la recepció de pacients, relacionant les seves demandes amb el servei que es va a prestar.
- a. S'han relacionat les fases i operacions del procés d'atenció i prestació del servei amb els recursos humans.
  - b. S'han identificat els factors que determinen la qualitat d'atenció i prestació del servei.
  - c. S'ha determinat el procés de preparació del pacient per a la prestació del servei.
  - d. S'han aplicat tècniques per rebre a pacients i a altres persones a la recepció del servei o clínica dental.
  - e. S'han aplicat procediments per a la citació de pacients segons el protocol establert.
  - f. S'han realitzat activitats pròpies de la recepció d'una clínica dental com gestió del correu o paquets i atenció al telèfon.
  - g. S'ha informat a les persones de forma clara, correcta i adaptada a cada cas.
  - h. S'han detallat les dades mínimes que ha de contenir la factura.
  - i. S'ha preparat informació sobre les diferents modalitats de pagament.
  - j. S'han aplicat tècniques per al cobrament de serveis.
  - k. S'han desenvolupat les estratègies de màrqueting per al manteniment i captació de possibles clients o usuaris.
  - l. S'ha mostrat en tot moment una actitud de respecte cap als pacients i l'equip de treball.
3. Gestiona fitxers de pacients manejant aplicacions informàtiques.
- a. S'han identificat les característiques i aplicacions de bases de dades de clíniques dentals.
  - b. S'han registrat dades de pacients en aplicacions informàtiques.

- c. S'han manejat bases de dades per a l'obtenció de productes com llistats o resums d'activitats.
  - d. S'han actualitzat bases de dades.
  - e. S'han realitzat còpies de seguretat segons les freqüències establertes en els protocols
  - f. S'ha verificat que s'han utilitzat les bases de dades respectant la normativa vigent.
  - g. S'ha aplicat la legislació i normativa sobre protecció de dades.
4. Gestiona la documentació clínica, identificant els documents en funció de les necessitats i del tipus de servei clínic implicat.
- a. S'han identificat les característiques dels documents de clíniques i serveis dentals de la xarxa pública i privada.
  - b. S'han classificat documents en funció de les activitats que van a realitzar.
  - c. S'han omplert documents seguint els protocols establerts.
  - d. S'han registrat dades en la història clínica.
  - e. S'han elaborat informes de tractaments realitzats.
  - f. S'ha utilitzat el consentiment informat quan s'escau.
  - g. S'han tramitat documents.
  - h. S'han arxivat i custodiat documents seguint les normes establertes.
  - i. S'ha complert la normativa legal vigent.
  - j. S'ha respectat la confidencialitat de les dades durant l'ús dels documents.
  - k. S'han identificat els registres necessaris que responen al sistema de qualitat.
5. Realitza la preparació i posada en marxa d'equips, identificar-ne les condicions d'utilització.
- a. S'han identificat els principals elements de cada equip.
  - b. S'han identificat les funcions i condicions d'ús dels diferents equips i maquinària.
  - c. S'han desenvolupat protocols de posada en marxa i apagat d'equips i maquinària.

- d. S'han programat les activitats de neteja i desinfecció.
  - e. S'ha distribuït l'instrumental i el material esterilitzat.
  - f. S'ha complert el pla de revisions d'equips per mantenir-los operatius.
  - g. S'han interpretat les instruccions i les fitxes de seguretat dels equips per mantenir les seves condicions d'ús.
6. Organitza l'adquisició i emmagatzematge de material i instrumental, aplicant tècniques de gestió.
- a. S'han descrit els processos de la compravenda i emmagatzematge de productes.
  - b. S'han identificat les característiques i condicions d'emmagatzematge de l'instrumental, productes i materials propis d'una clínica dental.
  - c. S'ha realitzat el control d'existències en magatzems i àrees de treball.
  - d. S'han formulat comandes de productes i materials segons pautes establertes i en circumstàncies diferents.
  - e. S'ha comprovat a la recepció del material i els productes, les quantitats i el estat dels mateixos.
  - f. S'han observat les condicions d'utilització i conservació de productes i materials.
  - g. S'ha distribuït i col·locat el material i els productes en els magatzems.
  - h. S'ha gestionat la documentació corresponent a la compra, venda i emmagatzemat de productes.
7. Aplica les normes de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental, identificant els riscos associats i les mesures i equips per prevenir-los.
- a. S'han identificat els riscos i el nivell de perillositat que suposen la manipulació de materials, productes, equips i instrumental d'una clínica o servei de salut bucodental
  - b. S'han descrit les mesures de seguretat i de protecció personal i col·lectiva que es d'adoptar en l'execució de les diferents activitats i en cada àrea del treball en la clínica dental.
  - c. S'han identificat les causes més freqüents d'accidents en la manipulació de materials, productes, equips i instrumental d'una clínica o servei de salut bucodental.

DEPARTAMENT DE SANITAT

- d. S'ha valorat l'ordre i la neteja de les instal·lacions i els equips com a primer factor de prevenció de riscos.
- e. S'han classificat els residus generats per la seva retirada selectiva.
- f. S'ha complert la normativa de prevenció de riscos laborals i de protecció ambiental en les operacions realitzades.

Tipus d'examen

La prova consistirà en un qüestionari de tipus test amb 4 opcions de resposta.

Criteris de qualificació

- Cada tres respostes incorrectes en restaran una de correcta, i les no contestades no tindran valor positiu ni negatiu.
- Es considerarà aprovada la prova si la nota total de l'examen és igual o superior a 5,0.

Bibliografia

- Recepción y logística en la clínica dental. Ogallar Aguirre, T., Piñas Caballero, L. Ed. Arán, 2014 ISBN 978-84-16293-39-1.
- Recepción y logística en la clínica dental. Berenguer García, V., Roc Vázquez, C. Ed. Síntesis, 2019 ISBN 978-84- 9171-353-1

Material

- Bolígraf negre o blau, llapis (que no sigui portamines).
- DNI o document identificatiu

CRITERIS WEB PROVES LLIURES INTERVENCIÓ BUCODENTAL.

INTERVENCIÓ BUCODENTAL

1. Continguts curriculars:

1. Realització de segellats de fosses i fissures:

- Superfícies dentàries per segellat.
- Classificació dels segelladors.
- Tècniques d'aïllament dental.
- Preparació del material.
- Preparació de superfícies dentàries.
- Tècniques d'aplicació dels segelladors de fosses i fissures.
- Criteris d'avaluació de l'efectivitat dels segelladors.
- Criteris de qualitat en cada fase del procés.

2. Aplicació de fluorurs tòpics:

- Tipus de sals de fluor.
- Mecanisme d'acció dels fluorurs.
- Vies d'administració del fluor.
- Posologia de fluorurs.
- Tècniques d'aplicació de fluorurs tòpics.
- Tècniques d'aplicació de fluor en cubetes.
- Cures després de l'aplicació de fluorurs.

3. Eliminació de càlculs dentals:

- Càlculs dentals.
- Definició de tècniques.
- Indicacions i contraindicacions.

- Preparació de materials i instrumental.
  - Instrumental per al polit.
  - Realització de tècniques.
  - Mesures de prevenció.
  - Complicacions i mesures correctores.
  - Criteris de qualitat en cada fase del procés
  - Verificació de l'eliminació del càlcul.
4. Eliminació de tincions dentals extrínseques:
- Definició de tincions dentals.
  - Tècniques d'eliminació.
  - Preparació de materials i instrumental.
  - Realització de tècniques d'eliminació.
  - Mesures de prevenció.
  - Control de qualitat.
5. Polit d'obturbacions:
- Identificació de superfícies que cal polir.
  - Justificació del polit.
  - Tipus de materials que cal polir.
  - Instrumental abrasiu segons el material que cal polir.
  - Instruments rotatoris per al polit d' obturbacions.
  - Preparació del material.
  - Selecció de paràmetres en l'instrumental rotatori.
  - Realització de la tècnica.
  - Verificació de la superfície polida.
6. Eliminació de la placa bacteriana:

- Classificació dels mètodes mecànics de control de placa.
  - Classificació dels mètodes químics de control de placa.
  - Relació dels components amb la eliminació de placa.
  - Tinció de placa bacteriana.
  - Eliminació de placa bacteriana en les pròtesis dentals.
  - Programa d'eliminació de placa a la clínica dental.
7. Aplicació de tècniques de control de la hipersensibilitat dentinària:
- Enumeració d'estímuls causants.
  - Etiologia:
    - o Patologia dentària: càries.
    - o Fractures.
    - o Blanquejament.
    - o Procediments operatoris.
  - Simptomatologia:
    - o Dolor.
    - o Localització.
  - Tècniques d'exploració.
  - Tractament.
  - Preparats desensibilitzants.

2. Criteris d'avaluació:

RA 1. Realitza segellats de fosses i fissures, relacionant-les amb les característiques de les superfícies dentàries.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han identificat les superfícies dentàries que cal segellar.

- b) S'han diferenciat els tipus de material segellador.
- c) S'ha preparat el material per col·locar el segellador.
- d) S'ha aïllat el camp operatori.
- e) S'ha condicionat la superfície dentària que cal tractar.
- f) S'ha aplicat el material segellador mitjançant les tècniques pertinents.
- g) S'han definit els criteris de supervivència del segellador.
- h) S'han complert els criteris de qualitat en totes les fases del segellat.

RA 2. Aplica fluorurs tòpics, descrivint tipus i tècniques d'aplicació.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han definit els tipus de fluorurs.
- b) S'ha determinat la posologia de fluorurs.
- c) S'han classificat les tècniques d'aplicació de fluorurs tòpics.
- d) S'ha preparat el material necessari per a realitzar una aplicació de fluor en cubetes.
- i) S'ha condicionat la superfície dentària que cal tractar.
- f) S'ha realitzat l'aplicació de fluor en cubetes.
- g) S'han definit les recomanacions posteriors a l'aplicació del fluor.

RA 3. Elimina càlculs dentals, seleccionant la tècnica adequada.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han definit els tipus i les causes dels càlculs dentals.
- b) S'han definit tècniques de tartrectomia, raspat i allisat radicular.
- c) S'han enumerat les indicacions i contraindicacions segons les característiques del pacient.
- d) S'han preparat els materials i el instrumental necessaris per a l'eliminació de càlculs dentals.
- i) S'han realitzat les tècniques d'eliminació de càlculs i polit de superfícies.
- f) S'han definit les mesures de prevenció de càlculs.
- g) S'han identificat les complicacions i les seves mesures correctores.

- h) S'ha mantingut una actitud d'ordre, neteja i mètode en les fases del procés.
- k) S'ha verificat que la superfície ha quedat lliure del càlcul.

RA 4. Elimina tincions dentals extrínseques, seleccionant la tècnica adequada.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han definit les tincions dentals extrínseques.
- b) S'han definit tècniques d'eliminació de tincions dentals extrínseques.
- c) S'han preparat materials i instrumental necessaris per a la seva eliminació.
- d) S'han realitzat les tècniques d'eliminació de tincions dentals extrínseques.
- i) S'han definit les mesures de prevenció.
- f) S'ha desenvolupat el treball amb ordre, neteja i mètode.
- g) S'ha verificat que la superfície ha quedat lliure de tincions dentals extrínseques.

RA 5 . Efectua el polit d'obturbacions dentàries, seleccionant les tècniques corresponents.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han identificat les superfícies dentàries que s'han de polir.
- b) S'han definit els criteris que justifiquen el polit de les obturbacions.
- c) S'han identificat els tipus de materials que cal polir.
- d) S'ha classificat l'instrumental abrasiu segons el material que cal polir.
- i) S'ha preparat el material necessari per a realitzar el polit.
- f) S'ha seleccionat la velocitat de rotació i la refrigeració.
- g) S'ha realitzat el polit d'obturbacions.
- h) S'ha verificat que la superfície polida no interfereix en l'oclusió.

RA 6. Elimina la placa bacteriana de la cavitat bucodental, seleccionant mètodes de control i eliminació.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han classificat els tipus de raspalls, sedes dentals i altres mètodes mecànics per a l'eliminació de la placa.

- b) S'han classificat els mètodes químics per al control de la placa.
- c) S'ha relacionat la composició de col·lutoris i pastes dentals amb el control de la placa.
- d) S'ha realitzat la tinció de placa bacteriana.
- i) S'ha instruït en l'aplicació de tècniques d'higiene bucodental.
- f) S'han enumerat mesures de prevenció de la placa bacteriana.
- g) S'han tipificat les mesures per al control de la placa bacteriana en les pròtesis dentals.
- h) S'han definit els criteris de realització d'un programa de control de placa a la clínica dental.

RA 7. Aplica tècniques de control de la hipersensibilitat dentària, relacionant-la amb l'etiologia de les lesions de la superfície dentària.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han enumerat els estímuls causants d'hipersensibilitat dentària.
- b) S'ha identificat l'etiologia de la hipersensibilitat dentinària.
- c) S'han descrit els símptomes de la hipersensibilitat dentinària.
- d) S'ha comprovat la hipersensibilitat dentària mitjançant exploració.
- e) S'han classificat els diferents preparats desensibilitzants usats en el control de la hipersensibilitat dentinària.
- f) S'ha aplicat el preparat desensibilitzant adequat a cada cas.

3. Tipus d'exàmens.

Per superar el mòdul d'intervenció bucodental cal superar un examen teòric i un examen pràctic:

EXAMEN TEÒRIC: La prova consistirà en un examen escrit, on hi haurà els següents tipus de preguntes:

- Definicions.
- Preguntes curtes i preguntes llargues a desenvolupar.
- Descripció de procediments i protocols relacionats.

EXAMEN PRÀCTIC: La prova es realitzarà en el taller d'higiene bucodental i consistirà en:

- Realitzar tècniques bàsiques pròpies del mòdul d'intervenció bucodental.
- Preparar tot el material necessari per a realitzar tècniques concretes.

- Identificació de materials i instrumental.

4. Criteris de qualificació.

EXAMEN TEÒRIC:

- Es puntuarà la prova de l'1 al 10.
- A l'enunciat de cada pregunta s'indicarà la seva puntuació.
- Es valorarà l'adequació al que es demana, l'ús correcte del llenguatge tècnic, la correcta redacció, la claredat en l'exposició i l'ortografia.
- És necessari aprovar amb un 5 aquest apartat per poder realitzar l'examen de continguts pràctics.
- Es considerarà aprovada la prova si la nota mitjana total de l'examen és igual o superior a 5,0.

EXAMEN PRÀCTIC:

- Es puntuarà la prova de l'1 al 10.
- La prova consistirà en la realització d'un o vàris procediments tècnics vists en els continguts curriculars.
- Es valorarà la correcte realització dels procediments i identificació dels materials.
- Es considerarà aprovada la prova si la nota mitjana total de l'examen és igual o superior a 5,0.

Per superar el mòdul serà necessari:

- Haver obtingut una puntuació igual o superior a 5 de la prova escrita.
- Haver obtingut una puntuació igual o superior a 5 en la prova pràctica .

Nota final:

La nota final consistirà en la mitjana aritmètica de la nota de la prova pràctica i la de la prova teòrica, sempre que s'hagin superat ambdues.

5. Bibliografia

- Intervención Bucodental. Editorial Arán.
- Intervención Bucodental. Editorial Síntesis.

6. Material

- Per l'examen teòric bolígraf blau o negre.
- Per l'examen pràctic mascareta FFP2.
- DNI o NIE. Si no es du, no es podrà fer la prova. S'ha de dur a l'examen teòric i al pràctic.

FISIOPATOLOGIA GENERAL

CONTINGUTS

Unitat de Treball 1: Localització d'estructures anatòmiques

Anàlisi de l'estructura jeràrquica de l'organisme: cèl·lula, teixit, òrgan, sistema

Citologia

Histologia: concepte, característiques i classificació dels teixits o Classificació dels sistemes i aparells de l'organisme.

Topografia corporal.

Unitat de Treball 2: El procés patològic

El procés patològic.

Alteració de la funció i estructura normal de la cèl·lula.

Fases i evolució de la malaltia. Complicacions i incidències de la malaltia.

Clínica de la malaltia.

Procediments diagnòstics.

Recursos terapèutics.

Unitat de Treball 3: Transtorns del sistema immunitari

Immunitat natural i específica.

Cèl·lules del sistema immunitari

Transtorns del sistema immunitari

Unitat de Treball 4: La infecció

Procés infecció

Agents infecciosos

Malalties infeccioses

Terapèutica infecciosa.

Unitat de Treball 5: Identificació del procés de desenvolupament tumoral

Classificació i epidemiologia de les neoplàsies

Bases moleculars del càncer.

Biologia del creixement tumoral
Agents carcinògens
Defenses davant tumors. Immunologia tumoral
Manifestacions locals i generals dels tumors
Gradació i estadificació del tumor.
Prevenició, diagnòstic i tractament.

Unitat de treball 6: Fisiopatologia respiratòria

L'aparell respiratori i patologies associades

Unitat de treball 7: Fisiopatologia del sistema nerviós i dels òrgans dels sentits

Organització del sistema nerviós
Fisiopatologia del sistema nerviós
Òrgans dels sentits

Unitat de treball 8: Fisiopatologia de l'aparell digestiu

Aparell digestiu
Digestió
Patologia de l'aparell digestiu

Unitat de treball 9: Fisiopatologia del sistema urinari

Sistema urinari
Procés de formació de l'orina
Patologia renal i de vies urinàries

Unitat de treball 10: Trastorns cardiovasculars, hemodinàmics i de la circulació

Sistema cardiovascular
Fisiopatologia del sistema cardiovascular

Unitat de treball 11: Trastorns endocrins, metabòlics i de l'alimentació

Alimentació i nutrició
Trastorns alimentaris

Alteracions del metabolisme de la glucosa
Alteracions del metabolisme lipídic
Alteracions endocrines més freqüents
Fisiopatologia de la reproducció

BIBLIOGRAFIA

Llibre de text dels alumnes:

Hormeño García, Lorena, Escobar Cerrato, Anabel; *Fisiopatologia general*. Ed Síntesis

Altres llibres de consulta:

SOBBOTA. *ATLAS DE ANATOMIA PATOLÒGICA*. Ed. Panamericana

CONTRERAS SANTS. *FISIOPATOLOGIA*. Ed. Mc Graw-Hill

GUYTON. *FISIOLOGIA I FISIOPATOLOGIA*. Ed. Mc Graw- Hill

GUYTON-HALL. *TRACTAT DE FISIOLOGIA MÈDICA*. Ed. Mc Graw-Hill

PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

Es durà a terme una prova escrita sobre els continguts abans descrits. La prova consistirà en preguntes a desenvolupar i d'identificació d'imatges. També es poden plantejar casos pràctics que s'hauran de desenvolupar per escrit i resoldre qüestions plantejades sobre els mateixos.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Cada pregunta indicarà el valor que té. Es descomptaran 0,1 punts per cada falta d'ortografia greu fins a un màxim d'un punt (es pot suspendre per aquest motiu). Per obtenir una qualificació positiva la nota final ha de ser major o igual a 5.

ESTRIS

Bolígraf blau o negre i calculadora